

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Polygráf

XXIII. évfolyam 2. szám - 2013. november 4.

Emlékeztető az Iskolatanács 2013. október 8-i üléséről

Jelen voltak:

Osztályok	Diákok	Szülők
MárkA	Kunert Mandula	Puskás Andrea
MaszK	Tözsér Kristóf	Borbély Csaba
Guru	Kiss Csenge	Csák Zsolt
MáGia	–	Rozs Gergely
DolcEVita	Parragh Péter	Mészáros Andrea
SZ-es	–	–
ZÓNA	Csókási Dóra	Fekete Klára
JOKER	Füstös Viktor	Balázs Magdolna
VaGabond	–	Mentler Gyula
CarpediM	Farkas Balázs	–
L-ME	–	–
NOVA	Horváth Annaróza	Ruzsa Ágota
Déjà vu	–	Kocsis Anikó
HaRibó	–	–
Manna	–	Török Katalin
Fibonacci	–	Philipp Tibor
Hoppá	–	Rékasiné Barek Csilla
ZOÉ	–	Csontos Éva
Tanerők	Diósi Alojzia, Fancsaliné Nagy Marianna, Gáti Eme- se, Hartmann Ibolya, Jakab Judit, Szász Kata	
Vendégek	Kocsis Márta pedagógiai koordinátor	

Levezető elnök: Hartmann Ibolya

Napirendi pontok:

1. Bemutatkozás, az új tanév programjának megbeszélése, beosztása, levezető szerepek elosztása (Hartmann Ibolya)
 2. Tájékoztató az iskola új házirendjének kidolgozásáról (Kocsis Márta)
 3. Egyebek
2. Kocsis Márta pedagógiai koordinátor tájékoztatott arról, hogy az új köznevelési törvény előírja az iskolának a házirend kiegészítését, módosítását. Ehhez egy ad hoc bi-

zottság felállítását tartja megfelelőnek Márti. Amikor ez a néhány fős csoport elkészül a változtatásokkal, újra az IT elé kerül a megújított dokumentum jóváhagyásra. Ezen kívül kérte a CarpediM, L-ME, NOVA osztályoknak már kötelező érettségi feltételként előírt ötvenórás közösségi szolgálat megszervezésében az érintett szülők támogatását. Egyben kérte a civil vagy nonprofit szervezetekkel kapcsolatban álló iskolapolgárok segítségét a kontaktusok megteremtéséhez. (Márti el fogja juttatni az IT-tagoknak a szerződésmintát, a munkafeltételeket és a létszámot.)

3. A tavalyi tanév végén megbízott IFUA szervezetfejlesztéssel foglalkozó nonprofit tanácsadó cég képviselői rövid tájékoztatást tartottak arról, hogy a Politechnikum hitvallásának és működésének újrafogalmazása és racionalizálása érdekében milyen munkák kezdődtek el az iskolában. Megtudtuk tőlük, hogy minden iskolapolgár véleményére kíváncsiak, ezért az önkéntes anonim kérdőívek továbbításához a szülő IT-tagok k segítségét kérik. A bejövők esetében Borbély Csaba ajánlkozott segíteni. A diákok számítógépes válaszadását az osztályfőnökök szervezik majd meg.

A szervezetfejlesztők elégedettségmérése nagymértékben egybeesik az IT által már tavaly elkezdett hasonló tárgyú méréssel a bejövő és végzős diákok és szülők körében. Ezért a cég munkatársai felajánlották segítségüket az idei kérdőív összeállításában. (A feldolgozásban számítani lehet majd Gáti Emesére, Philipp Tiborra és Török Katalinra.)

1. Két fővel bővült a tanári oldal az új SzMSz-nek megfelelően: Fancsaliné Nagy Marianna szociálpedagógus és Gáti Emese testkultúratanárnő lett még IT-tag.

Sorra vettük a tavaly felvetődött, de végül elmaradt vagy befejezetlen témáinkat – lehetőség szerint kijelölve az idei ülések időpontját és felelősét.

Tervezett ülések, levezető elnökök és jegyzőkönyvkészítők 2013/14-ben:

November 12., február 11., május 13. – diákirányítás

December 10., március 11. június 10. – szülői vezetés

Október 8., január 7., április 8. – tanári levezető elnök és jegyzőkönyvvezető

Az ülések 16:30-kor kezdődnek és legkésőbb 19:00 óráig tartanak, de az is elhangzott, hogy másfél óra után tartunk szünetet. Erről csak a diákok határoztak volna, de a szavazategyenlőség miatt az a javaslat született, hogy mindig az érintett oldal levezetői döntsenek a szünet megtartásáról.

Az idei tanév programja, előzetes kérdéskörei és felelősei (ahol már tudható):

November: a DÖK kérdése; klubok, önképzőkörök szerveződése; a háztartástan és

egyéb lehetőségek klub keretben (Farkas Balázs előterjesztése nyomán) – diákok
 December: az erőszakmentes/együttműködő kommunikáció (felelősök: Fincza Erika,
 Gara Mária, Ruzsa Ágota)

A szülői elégedettség mérése az utolsó évfolyamon és a végzős diákok elégedettségét
 mérő kérdőív – a szervezetfejlesztők felméréseinek feldolgozása nyomán

A megújuló Diákvállalkozási Program (a gazdasági ismeretekkel foglalkozó munkacso-
 port segítségével)

A második idegen nyelv jövőbe mutató stratégiai kérdése

A Politechnikumba jelentkező diákok motivációjának kutatása

Az idei Egészségnap

A KRESZ-oktatás beépítése az alapkövetelmények közé (ahogy az elsősegély alapisme-
 retek már benne van a tananyagban) – szorgalmazva ezzel a jogosítvány megszerzését.
 Mentorálás – Ibolya megkérte a gyakorlott IT-tagokat, hogy segítsék az újakat.

Az ellátásunkról ezúttal Fancsaliné Nagy Marianna gondoskodott. Köszönet érte.

2013. október 9.

Jakab Judit, jegyző

Kiegészítő információk

Kedves IT-tagok!

A jegyzőkönyvvel együtt néhány fontos informá-
 ciót szeretnék megosztani veletek.

Új működésünk értelmében minden tag feladata,
 hogy a találkozó után valamilyen formában tájé-
 koztassa az őt küldő csoportot az IT-n elhangzott-
 tokról. Ennek formája lehet körlevél (szülők eseté-
 ben ez látszik egyszerűnek), diákoknál emellett az
 osztályidőn való beszámolás lehetősége.

Ehhez nagyon jól használható a mindenkori
 jegyzőkönyv, de szerencsés kiemelni az osztályt
 inkább érintő részeket, személyes hangvétellel
 felkelteni az érdeklődést.

A keddi találkozó után két szülő nehezmé-
 nyezte, hogy a szervezetfejlesztés megindítása
 nem került az IT elé. A szervezetfejlesztés terve
 2010-ben született, a kerettanterv és az új közne-
 velési törvény rendelkezései és egyéb okok miatt ez elmaradt. A tanév végén a tanárok

nagy része kezdeményezte ennek a tervnek felújítását, a munka megkezdését. Mindany-
 nyian fontosnak látjuk a közel negyedszázados létünk át- és újragondolását. Vélemé-
 nyem szerint ez teljes mértékben az iskola dolgozóinak a döntése, elsősorban rájuk/
 ránk vonatkozik.

Mivel alapítványi iskolaként elég belterjes körökben mozgunk, a többség szükségességnek látta egy külső nézőpontból való teljes rátekintést, amit egy profi szervezetfejlesztő cégtől kaphatunk, melynek tagjai az iskola dolgozói által választott csoporttal együtt koordinálják ezt a folyamatot.

A folyamatnak rendkívül fontos eleme a diákok és szülők véleményének felmérése, a mindenkit érintő kérdőívek után bizonyosan interjúk is készülnek az IT egyes tagjaival.

Amennyiben a szervezetfejlesztés során az iskola alapidokumentumait érintő kérdésekben is felmerül a változtatás igénye, az mindenképp az IT elé kerül majd. Ám magában a szervezetfejlesztés kérdésében sem megrendelő, sem engedélyező szerepet nem tölt be az Iskolatanács.

Philipp Tibornak köszönöm, hogy felhívta a figyelmet az iskola honlapján lévő dokumentumok elavultságára. A problémát továbbítottam a honlap kezelőjének, aki minél előbb igyekszik a dokumentumok áradatából az érvényeset megszerezni az illetékesektől.

Megkaptam Kocsis Mártitól a közösségi munkához szükséges dokumentumokat, illetve a szervezetfejlesztőtől a kérdőívek linkjeit és a kísérő levelet. Remélem, leszek olyan ügyes, hogy ezeket egy levélben mellékelni tudom, ha mégsem, akkor több körben küldöm majd el.

Kérem azokat a tagokat, akik jelezték, hogy Kocsis Mártival részt vennének a házi-
 rend előzetes munkálataiban, jelezzék nekem, mert elmaradt a nevek rögzítése!

Aki/akik szeretnék megnézni az előző tanév végén kimenő diákok által kitöltött kérdőíveket, főként, akik összefoglalót készítenének, szintén jelezzék nekem!

Köszönettel:

2013. október 11.

Hartmann Ibolya, IT-titkár

Iskolánk csatlakozott a Tehetségpont hálózathoz

A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács illetékes szakmai bizottsága a Tehetségpont működési kérelmünket 2013 szeptemberében elfogadta. www.tehetseg.hu/tehetsegpontok.

Magyarországon 2009-ben indult a Tehetségpont hálózat kiépítése, célja a tehetséges gyermekek felkutatása és támogatása.

Mi is az a Tehetségpont hálózat?

A Tehetségpont hálózat célja a tehetséges általános iskolások, középiskolások, főiskolai és egyetemi hallgatók felkutatása és felkarolása. A Tehetségpontok segítséget adnak az érdeklődő fiataloknak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához.

A sok Tehetségpontból egy országos hálózat épül föl, melynek tagjai a programtól szakmai és anyagi támogatást kapnak, és egymással is együttműködnek.

Tehetségpont hálózat logója

Hogyan működik a Tehetségpont a Politechnikumban?

A Poliban Tehetségpontként az a feladatunk, hogy diákjaink hatékony segítséget kapjanak tehetségük felismeréséhez és kibontakoztatásához.

Tanulóink fejlesztésére a tanórákon kívül hét tehetséggondozó foglalkozásunk biztosít lehetőséget:

- Matematikai önképzőkör
- Képességfejlesztő foglalkozás aluteltjesítő tehetségeknak
- Képzőművészeti alkotókör
- Író-Olvasó önképzőkör
- Informatikai szakkör
- Földrajz-termesztetjáró szakkör
- Angolszakkör

Az őszi szünet után indul a tutori közösségi munka is, amelynek keretében az egyes tantárgyakban tehetséges gyerekek segítik lemaradó társaikat a felzárkózásban, a tanulásban.

Együttműködési megállapodást kötöttünk az SNI Tehetségeket Segítő Tanácscsal.

Az iskolánkon belüli foglalkozásokhoz az anyagi támogatást pályázatokkal biztosítjuk. A 2013/14-es tanévben négy győztes pályázatunk volt a Nemzeti Tehetség Program keretében. A nyertes tehetséggondozó programok:

„21. századi falukutatás – múlt és jelen a Bakonyban”

„Zánkaland – tűz és víz között”

„Budapest az élő város – természettudományos szemmel”

„Ábel a nagyvárosban – városismereti szaktábor”

Kik a tagjai a Tehetségpont hálózatnak?

A Tehetségpont hálózatnak jelenleg több mint 400 regisztrált és közel 150 akkreditált (akkreditált kiváló) Tehetségpontja működik az országban és a határon túli magyar területeken. A Tehetségpontok között általános iskolák, középiskolák, óvodák, művelődési házak, egyesületek, alapítványok, is tagjai a hálózatnak.

Kapcsolódó linkek:

<http://geniuszportal.hu/>

<http://www.tehetsegpont.hu/>

Nádasdi Zsuzsa

Kérdezz! Felelünk!

Ahogy már korábban jeleztük, szeretnénk újjára bocsájtani egy új kezdeményezést, amivel talán tudunk segíteni azoknak a tanulóinknak, akik tele vannak kérdésekkel, de valami miatt nem merik feltenni, vagy nem találják a megfelelő embert, akit kifaggathatnának.

A könyvtárban elhelyezett zárt dobozba bárki bedobhatja NÉVTELENÜL vagy egy jelígével a kérdéseit önismeret, tanulás, magánélet, egészségügy, barátság vagy párkapcsolat, szexualitás, drog, alkohol, stb. témákban.

Ezeket Borbáth Kati és/vagy Fancsaliné Nagy Marianna fogják megválaszolni a Poligráf *Kérdezz-Felelünk* rovatán keresztül.

Nincsenek tabuk!

Várjuk a kérdéseiteket!

Kati és Marianna

Szoboravatás

A Politechnikum épületében korábban működő József Attila Gépipari Technikum öregdiákjai október 21-én, hétfőn délután a névadó költő szobrát avatták fel az A épület félemeleti lépcsőfordulójában.

A szoboravatás du. 4 órakor kezdődött. A *Himnusz* után József Attila *Eszmélet* című versét hallgattuk meg Jordán Tamás előadásában felvételről, majd Tóth István tanár úr beszéde következett középiskolai tanári emlékeiről és a szoborállítás részleteiről. Ezután az alkotó Dr. Hajas József kapott szót, aki a Politechnikum ügyvezető koordinátorának, Barta Gézának adta át jelképesen a szobrot. Az ünnepség hivatalosan az 1964-ben készült *Napjaink* című kisfilmmel ért véget.

Rekordmennyiségű öregdiák vett részt a szoboravatáson – betöltve szinte teljesen a főlépcsőházat és a folyosókat. De jelenlegi diákok és tanárok is próbáltak maguknak helyet szorítani a nemes szándékú alkotás felállítása alkalmából.

Az idős nyugdíjasoknak nagyon jólesett, hogy a videoszakkörösök barátságosan és érdeklődően készítettek velük interjúkat. Többen jelezték, hogy milyen kedves, értelmes, nyitott diákok vannak itt a Politechnikumban.

Köszönet mindenkinek, aki valamiképpen részt vett a tényleg jó hangulatú és megható ünnepségen, amiről ráadásul a 9. kerületi tévé is tudósított!

Az ünnepi beszédből: Tisztelt egybegyűlteik!

Szeretettel köszöntöm önöket volt iskolájuk, a József Attila Gépipari Technikum épületében!

Barta Géza vagyok, a Közgazdasági Politechnikum ügyvezető koordinátora. Beosztásom neve is sugallja, hogy a mi iskolánk pedagógiai elvei és szervezeti keretei eltérnek a hagyományosnak mondható iskolákétól. Igaz, hogy jogfolytonosság sem mutatható ki a Gépipari Technikum és a Politechnikum között, az épület azonban közös, és mindannyiunknak többet jelent csupasz falaknál. Ráadásul József Attila költészete a mi ars poeticánkkal is egybe-
cseng.

Az a lelkesedés és ten-
 ni akarás, amit az öreg-
 diákok részéről tapasztal-
 tunk a szoboravatás-
 sal kapcsolatosan, külö-
 nösen mély benyomást
 tett ránk, így természet-
 es módon támogattuk
 a kérést, hogy iskolánk-
 ban az öregdiákok ál-
 tal kiválasztott helyen
 álljon a Dr. Hajas Jó-
 zsef által készített mű-
 alkotás.

Beszédemet két rövid József Attila-idézettel zárom a *Kész a leltár* és *A Dunánál* című versekből:

Ha féltem is, a helyemet megálltam –
 születtem, elvegyültem és kiváltam.
 Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
 ki ingyen adott, azt szerettem érte.

... Én dolgozni akarok. Elegendő
 harc, hogy a multat be kell vallani.
 A Dunának, mely mult, jelen s jövőendő,
 egymást ölelik lágy hullámai.
 A harcot, amelyet őseink vívtak,
 békévé oldja az emlékezés
 s rendezni végre közös dolgainkat,
 ez a mi munkánk; és nem is kevés.

„Zánkaland – tűz és víz között”

**A NOVA osztály
a Balaton-felvidéken**

A program során a NOVA osztály diákjaival a Balaton-felvidék változatos természeti értékeivel ismerkedtünk meg. Nagy figyelmet fordítottunk az élő és élettelen környezet vizsgálatára, a múlt, jelen és jövő

építészeti összefüggéseire. A foglalkozások alatt a diákok megfigyeléseket, méréseket, kísérleteket végeztek és interjúztak. A kutatómunkáról feljegyzéseket készítettek, beszámolókat írtak.

Szállásunk Zánkán, az Új Nemzedék Központban volt.

Kerékpárral jártuk be a területet. A Hegyestű kőparkban, illetve a Szentbékállai kőtengernél egy geológiai időutazáson vettünk részt. Betekintést nyertünk a terület geológiájába, az ember környezet-átalakító tevékenységének következményeit is megtapasztaltuk.

Megismerkedtünk szálláshelyünk épített környezetével. A terület bejárása során interjúk készültek a terület munkatársaival, a diákok kutatásokat végeztek az ifjúsági centrum történetével kapcsolatban.

A mikroklíma-, UV- és porszennyezés-mérések elvégzése után adatsorokat is összeállítottunk. Néhány mérést illetve mikroszkópi vizsgálatot iskolánk laborjában készítettük el.

Több új diák is érkezett az osztályba az előző tanév végén, illetve az idei elején, ezért néhány közösségi programot is kapcsolunk a természettudományi programokhoz. A problémamegoldó készségek fejlesztése, a jó csapatmunka kialakítása legalább olyan fontos, mint a tantárgyi képességek fejlesztése. Hasznos lehet

a tanulásban, mert fejleszti az tudatosságot a döntéshozatalban, az erősségek és gyengeségek felismerését a csoporton belül. Ezért vettünk részt egy paintball játékon, illetve látogattunk el az Aquaworldbe.

A munkáról egyéni beszámolók készültek, illetve fényképgyűjteményt állítunk össze, mely a honlapon is megtekinthető lesz. Néhányan egy rövidfilmet is forgattak a programokról.

Néhány gondolat:

„Amikor felértünk a csúcsra (Hegyesűtű), arra gondoltunk, hogy ez igazából megérte... Sajnos utána mindenkinek bevillant, hogy ez csak a fele volt az útnak, és így indulunk a Kótenger felé.”

„Maga a kótenger az átlagembernek szép, az osztály nagy részének is. ... Amit érdekesnek találtam, az az ingókö volt.”

„... A zánkai egy nagyon népszerű tábor, szép helyen van, és folyamatos a megújulása. Nekünk is elnyerte a tetszésünket, de legközelebb inkább magunknak főzünk.”

„Az első nap semmilyen megterhelő és fárasztó feladattal nem készült nekünk Zsuzsa. Csak arról felejtett el beszélni, hogy ezt élvezzük ki, mert másnap egy hosszú és gyötrelmes biciklitúrában lesz részünk. Én csak Hegyesűtűig jutottam (ez is bizonyítja, hogy halálos egy túra volt)”

Nádasdi Zsuzsa

5 days in Turkey a Fruitful Trip

The two year, multilateral Comenius project: Short Movies, European Cultural through the Eyes of Young People came to an end in June. It was a highly successful and popular project. Two of our partners proved to be extremely helpful, and willing to work on future events together, Team Naples and Team Gerze. These two teams and Team Poli decided to meet in September in Gerze to discuss further cooperation, projects, exchanges, etc. Rob Dawson and Kelemen Hajna were allowed to time it so that we could escort two Poli students going to Gerze, Turkey, for 3 months, namely, Lukács Laura (MannA) and Sárdi Ádám (HaRibó).

The flight to Istanbul we more or less uneventful. With the exception of Ádám we had all been there before. It was like coming home. We enjoyed the city, sights, sounds, culture, food, noises, crowds, seagulls, trams, metros, buses, shops, people etc to no end. It was also very rewarding to see Ádám's face every time he experienced something new, which was more less everything he saw.

The bus ride to Gerze was amazing. It was 12 hours and a real sample of Turkish culture. Traffic! It took us two hours just to get out of Istanbul. That is two hours on the highways. People flogging all sorts of good from the MIDDLE of the highway, simit, bread, watermelons.... Buses stopping at on and off ramps where 4, 5 or even 6 cars were parked waiting for us or other buses to they could put Granny on sending her home to the country-side or 5, 50 kg brags of walnuts, there was even a washing machine put on the bus at some point. What else? Well, women traveling alone sit alone, the bus companies will not let men sit next to them! What else? Tea, soup, full fledged meals at all the rest stops, eat and drink for decent price at your will... Mercemek is amazing at 3 am! Best soup in Turkey and at 3, it is even better. We got to do it all again 2 nights later, just in the other direction!

The town of Gerze has not changed since we were last there. Small, quaint, sleepy. Not a lot going on there. Ádám was a bit surprised when we arrived. He had been fore warned but nonetheless was surprised. We arrived on Friday morning at 7 am and left on Saturday night at 7 pm, so we had 36 hours. Not much time to get work done and hold serious meetings. Especially if you keep in mind that Turks are very hospitable. We had to go to Ayhan's for breakfast, then Ayhan and Cem and Asli took us to make traditional kebabs at lunch, the next day Asli made us lunch... when do you have time to work if you are being fed? Well, where there is a will, there is a way.

We did manage! The outcome was quite positive. We are going to keep on working together. In the pipes right now are a new Erasmus+ (Comenius' new name) project, eTwinning projects and we are working on a 3 sided Budapest-Gerze-Naples idea for the future.

Forty-three Turkish Nights

*„Don't be afraid to take a big step if one is indicated.
 You can't cross a chasm in two small jumps.”*

(David Lloyd George)

A lot of people didn't seem to understand me, when I first told them why I want to go to Turkey for three months. “It's going to be so much fun. I need some fresh air. I want to get out of here.” Most of the answer were just like “But three months? You're going to miss everything so badly. You sure you want to do it?”

I was. Until the very moment I got to know I won. Then it all became so real. I got scared, I imagined over and over again; how hard it will be.

Then when the moment of leaving had actually arrived, I forgot all of my fears and doubts, my mind just switched to traveler's mode.

The first few weeks were in fact so much fun. I felt so lucky to be on holiday, while others are “tortured” in school. Here the sun was shining, the sea was blue, the people were happy to have us here. Actually, the love of the people here helped me a lot to get over the troubles I had, when I realized I'm not just on a short holiday. I'm pretty sure, that they would love us in any country as the people usually love their guests and want them to be happy. But not the way they do it here. They literally have tradition of being kind to their guests. And they're doing everything to ensure that we're happy. Of course, sometimes it's not enough. OR too much. This was true especially for the younger ones, who have probably never seen foreigners here (or not many). They were treating us like superstars; everybody wanted to be our friend, sit next to us, and even take photos with us. At first it was so much fun, but after nearly a month it was just too much. Fortunately, they seem to get “use to” us by now, it makes fitting in so much easier for me.

To be honest it's not like I imagined it would be. I won't remember this like ‘It was so much fun’, rather like ‘It was a huge experience, I've got to know who I am more, than I've ever had at home.’ Even if it's cheesy as Hell. I really do feel this adventure is changing me as nothing before. If it wouldn't be such a cliché to admit, I would say that I'm probably growing up thanks to this trip. I'm kind of noticing that I started to see the world differently, more carefully, realizing more clearly that the world is not just black or white, everything has its own shades (For example grey even has fifty shades! Ha-ha.).

Though I miss *almost* everything day by day, I wouldn't go home (before it's time), I wouldn't change a thing. It just feels right. ~~This is where I'm meant to be.~~ (I'm sorry it was just way too cheesy to not be censored, still it's true.) And it feels it happened in the right time for me, even if I'm losing myself or falling into pieces in every second week. ‘Cause I know how to get back up on that horse, and say “I'm back by popular demand, baby!”

To sum up, I'm sorry if you've started reading this expecting funny and astounding stories of how different life is here, and now you're disappointed of this sentimental... thing. But this is what I felt I want to and need to share.

Lukács Laura (MannA)

„Budapest az élő város” – természettudományos szemmel”

Iskolánk 9. nyelvi előkészítő évfolyamosai vettek részt a foglalkozásokon, melyeken a problémaalapú természettudományos nevelés módszertanát követve, valós problémákat a valós helyszíneken kutattak. A diákoknak a tanulási környezetben a felmerült kérdésekre helyben kellett megtalálniuk a megoldást. A fejlesztőprogram tervezete olyan problémákat tartalmaz, amelyek a tanulóktól nemcsak kritikus gondolkodási képességet, hanem önszabályozási tanulási stratégiákat és konstruktivitást is igényeltek.

A három osztály heterogén csoportokban dolgozott egy-egy szaktanár vezetésével. Az első hat órában a digitális tananyagok alapján a tanári útmutatást követve, de önállóan ismerkedtek meg a diákok az egyes foglalkozások tartalmával, az interaktív feladatokkal.

A terepi munka során öt csoportot alkottak a résztvevők.

A rehabilitált iparterületektől a működő iparterületekig című foglalkozás során a város olyan területeire (Millenáris Park, Kopaszi-gát, Újbuda Center, Közvágóhíd) látogattak el, melyek a barna övezetbe tartozó rehabilitált iparterület újrahatszónítá-

sára mutattak példát. A Kelenföldi Erőmű Elektrotechnikai Múzeumában pedig a város elektromos energiaellátásának történelmét ismerték meg a látogatás alkalmával.

A szürke Dunától a kék Dunáig elnevezésű csoportban a város és a Duna kapcsolata volt a fő kutatási irány. A diákok előadásokat hallgattak az MTA Ökológiai Központ Duna-kutató Intézetében és a Széchenyi-fürdőben.

Információkat gyűjtöttek a gyógyvizek összetételéről, szerepéről a lakosság életében. A város felszíni vizeiből gyűjtött mintákat iskolánk laborjában vizsgálták.

A Házak, utcák, terek témakör foglalkozásai során térben az iskola közvetlen környezetét jelentő 9. kerületi lakóövezettől indulva haladtak a csoport tagjai a várost átmsző vonalon a külső övezetek felé. Ők a különféle lakókörnyezeteket tanulmányozták a vizsgálati a helyszíneken.

A Városökológiai kutatások az Ördögárok mentén témakör Budapest legfontosabb városszerkezeti öveit érintette. A diákok változatos feladatokon keresztül ismerték meg és térképezték fel a vizsgált környéket. A belső munkahely- és lakóövtől indulva a város „zöld szigetein” (pl. Gellért-hegy) keresztül jutottak el a külső munkahely- és lakóövig, továbbá a Budai-hegység zöldövezeti zónájába.

A Kint is vagyok bent is vagyok – Zöld területek környezetünkben témakör foglalkozásai során a diákok megismerték a városi parkok történetét, szerepét a városi klíma alakításában, jelentőségét az élővilágban. Megfigyelték, hogy mennyire más életteret biztosít az élőlények számára egy

természetes és a mesterséges zöld terület. Betekintést nyertek az ember környezetromboló hatásai is.

Az egyes csoportok naponta végeztek porszenyezettség vizsgálatokat, UV méréseket.

A kutatómunka végén a tanulók bemutatták kutatásaik eredményét, a terepi munka tapasztalatait, melyekre a számukra biztosított időkeretben készültek fel.

Ismereteiket iskolánk természettudományi laborjában is gyarapították, illetve a prezentációkra a számítástechnikai tantermekben készültek.

A program utolsó rendezvénye a hajókirándulás volt. A Kvassay-zsilip az alacsony vízállás miatt nem fogadott nagyobb hajókat, ezért a hajókirándulást a városon keresztül Szentendrére szerveztük meg. A diákok a Boráros téri hajóállomásról Szentendréig vezető hajóút során idegenvezetést tartottak a Duna bal és jobb partjáról, valamint a terepgyakorlat és a prezentációk során szerzett tudásukat vetélkedő formájában osztották meg egymással. Szentendrán kisebb csoportokban rövid ideig ismerkedtek a várossal, két múzeummal, s információkat gyűjtöttek a múlttól és a jelenről. A hajóúton visszafelé minden csoport röviden beszámolt a tapasztalatairól.

Néhány gondolat:

„Nagyon tetszett, hogy ilyen sokszínűek voltak a programok.”

„... Jól volt megszervezve, és olyan feladatokat kaptunk, amik érdekesek voltak. Az ilyesmibe szívemet-lelkemet beleadom.”

„A legjobban a második nap tetszett, amikor a fürdőket és a hidakat néztük meg.”

„Jobb lenne, ha tovább tartana.”

„... Jó volt az interjúkészítés.”

„A prezentációk érdekesek voltak, de egymást követve nem hagytak időt az átgondolásra.”

„Talán több csoportot kéne alkotni, ... az egyének olyan csoportba kerüljenek, ahol egy ütemben tudnak dolgozni.”

„Olyan helyeken jártunk, ahova magunktól nem biztos, hogy bemennénk.”

„Több idő kell a felkészülésre, és rövidebb, tömörebb prezentáció.”

„Nekem az tetszett a legjobban, mikor elmentünk a Sas-hegyre.”

„A természetben lehettünk, zöld környezetben és vizsgálhattuk a körülöttnk lévő élővilágot.”

Nádasdi Zsuzsa

Budapesti séta

2013. október 19-én megtörtént a második ki-rándulásunk a *Budapesti séták* szakkör keretében. Huszonhatan voltunk a Várnegyedben. Kutató-lappal a kezünkben feltérképeztük a Vár ismert és turisták előtt ismeretlen helyeit. Apró titkokat tudtunk meg a középkori Buda lakóinak életéről, a török korról.

Szerencsénk volt – bár a nap reggel még nem sütött –, jó időben nagyon jó hangulatban sétál-tunk.

Legközelebb a reformkori Pestre megyünk. Lehet csat-lakozni.

Erdei Erika

IRODALMI HÁZIVERSENY

A SZEPTEMBERI FORDULÓ MEGFEJTÉSEI

1. Közéleti szerepkört betöltő Medici-családtagok (5 pont)

- Id. Cosimo de' Medici (Cosimo il Vecchio) /1389-1464/, családi műgyűjtő
- Lorenzo il Magnifico /1449-92/, mecénás
- X. Leó pápa (Giovanni de' Medici) /1475-1523/
- VII. Kelemen pápa (Giulio de' Medici) /1478-1534/
- Cosimo nagyherceg /1519-1574/, Firenze ura
- Medici Katalin /1519-1589/, francia királynő, II. Henrik felesége
- Medici Mária /1575-1642/, francia királynő, IV. Henrik felesége

2. Medici és Mátyás (3 pont)

- Mátyás király Medici kortársa, a Mediciek híres könyvtárának alapítója: Lorenzo de Medici /1470/
- A könyvgyűjtemény 1017 kötetből állt.
- Mátyás király híres Corvina-könyvtára 2000-2500 kötetből állt.

3. Medici és Michelangelo (2 pont)

- Kelemen pápától kapott megbízást Michelangelo az Utolsó ítélet megfestésére.
- A Sixtus-kápolnában található ez az alkotás.

4. A keveréklények jellegzetes attribútumai: (5 pont)

- pegazus: szárnyas ló
- sellő: halfarkú, nőnek képzelt vízi tündér
- szatír: félig állat, félig ember alakú, duhaj patás lény
- szirén: énekével a hajósokat magához csábító és elpusztító, félig nő, félig madár vagy hal formájú lény
- unikornis: egyszarvú

5. Kvízkérdések (25 pont)

1. Firenze védőszentje Keresztelő Szent János.
2. Az „uomo universale” a minden iránt érdeklődő ember.
3. A rajztudomány nem a hét szabad művészet része a felsoroltak közül.
4. Savonarola kívánta megreformálni egész Európát szigorú puritánságával.
5. Igaz, hogy Savonarola hatására Botticelli önként vetette máglyára képeit.
6. A jezsuita rendfőnök gúnyneve: a fekete pápa.
7. Magyar és afrikai aranyból verette Firenze a forintját.
8. A reneszánsz korban kétszintes városi paloták jellemzők leginkább.
9. A római Il Gesù templom a jezsuita rend számára épült.
10. A felsoroltak közül Cimabue nem volt építész.
11. Bosch-t tartották a XX. századi szürrealisták elődjüknek?
12. Létezett Sodoma nevű reneszánsz festő.
13. Létezett Bellini nevű reneszánsz festő.
14. Raffaello Athéni iskola című képén Arisztotelész van Platón balján.

15. Dante Isteni színjátékából festett szereplőket Michelangelo az Utolsó ítéletre.
16. Michelangelo írt szonettek a felsoroltak közül.
17. A firenzei Signoria épülete előtt állították föl eredetileg Michelangelo Dávid szobrát.
18. Nem igaz, hogy Leonardo da Vinci egy ideig Raffaello Santi tanítványa volt. (Fordítva igaz.)
19. A rézkarcnál alkalmaztak maratást.
20. Igaz, hogy Petrarca akadályozta meg, hogy Boccaccio tűzbe vesse a Dekameront.
21. Vastag Margó szerepel Villon balladájában.
22. A balgaság dicsérete Rotterdami Erasmus műve.
23. Nem igaz, hogy az első önálló épülettel rendelkező angol színház a Globe volt.
24. A liturgikus egyházi zene megújítójának neve: Palestrina.
25. Igaz, hogy a reneszánsz udvari szakácsok gyakran nemesi címet és földet kaptak.

Megfejtők:

**BODOR ADRIENN (MÁRKA), DOBOS GERGŐ (HARIBÓ),
HÁRI DÁVID (GURU), HOLLBECK BÁLINT (MÁRKA),
LUKÁCS LAURA (MANNA), SZOTA MARTIN (MASZK)**

Októberi forduló

LEADÁSI HATÁRIDŐ: 2013, NOVEMBER 11., HÉTFŐ

I. Idei évfordulásaink 15 pont

1. Ki az a 150 éve született magyar író, akinek családneve eredetileg Ziegler volt, és akiből papot szerettek volna nevelni a szülők, ezért Sárospatakon, majd Egerben taníttatták. Első regényének címe: *Álmodozó szerelem*.
2. Ki az a 250 éve született magyar költő, aki egyik alapítója volt az első magyar irodalmi társaságnak (Kassai Magyar Társaság), és folyóiratot is indított *Magyar Museum* címmel. 1843-ban a Magyar Tudós Társaság levelező tagjává választották.
3. Ki az a 150 éve született magyar író, akit a nagyvárosok írójának tartottak kortársai. Publicisztikája hatott Adyra, regényei Móriczra és Krúdyra, színpadi művei Molnár Ferencre és Szomory Dezsőre. Legismertebb drámája *A dada*.
4. Ki az a 100 éve született fotós, akinek most látható életmű-kiállítása a Nemzeti Múzeumban, és akit eredetileg Friedmann Endre Ernőnek hívtak?
5. 200 éve született az 1848-ban, majd 1867-től ismét vallás- és közoktatásügyi miniszternek választott író, publicista. legismertebb regénye: *A falu jegyzője*.
6. 300 évvel ezelőtt Kismartonban halt meg egy magyar főnemesi család egyik sarja, aki 1663-ban Zrínyi mellett részt vett a téli hadjáratban. 1687-ben az uralkodótól birodalmi hercegi címet kapott, mert hozzájárult a Habsburgok örökletes trónutódlásához a pozsonyi országgyűlésen betöltött szerepe folytán. Feltehetően ő a szerzője a *Harmonia caelestis* című gyűjtemény (1711) verseinek. Ki ő?
7. 125 éve született az a nyugatos irodalmár, akit 1965-ben a Nobel-díj várományosai között emlegettek. Első verseskötete 1914-ben jelent meg, ahogy első drámája is *Boldogtalanok* címmel. Legkiemelkedőbb regénye *A feleségem története*.
8. 150 éve született a magyar nemzeti romantika kései megújítója, a XIX. század végének legnépszerűbb sváb származású hazai írója, aki csak gimnazistaként tanulta meg – mesterien – a magyar nyelvet. Ismertebb regényei: *Az első fecske*, *A fehér páva*, *Az aranyhegedű*, kedvelt drámái: *a Kék róka*, *Árva László király*
9. 225 éve született az a tehetséges irodalomszervező, aki sok műfajban alkotott – akárcsak bátyja, a Himfy-költemények szerzője. Leghíresebb drámája *A tatárok Magyarországon*. Igazi sikert vígjátékaival (elsőként *A kérékkel*) ért el.
10. 175 éve halt meg nemesi származású költőnk, aki utolsó évtizedeit a szatmárcsekei birtokán töltötte. Aktív közéleti szereplése mellett ismert kritikus, nyelvújító, költő. Híres szállóigéje: „Jelszavaink valának: haza és haladás.”
11. 150 éve született az a magyar képzőművész, akinek művészetét a hazai romantikus historizmus, az antik mitológia és a népművészet ihlették. Készített gobelint (*Kasszandra*), faliszőnyeget (*Kalotaszegi asszonyok*), freskót (*A művészet forrása*), faliképet, üvegfestményt, mozaikot stb. A zebegényi római katolikus templomot tanítványai a mester modorát követve festették ki.
12. 150 éve halt meg a Bartók-tanítvány zeneszerző-népzene kutató. Zeneszerzői karrierje az 1930-as évek elején a III. vonósnyeggessel indult. Egyéni zenei nyelv-

vezete a magyar népzeneben gyökeredzik, de erősen hatott rá a 19-20. század fordulójának francia muzsikája is. Volt a Magyar Rádió zenei igazgatója, a Néprajzi Múzeum igazgatója, a Nemzeti zenede igazgatója stb. 1951-ben Kossuth-díjat kapott népzene kutatásáért.

13. 125 éve született a Nyugat első nemzedékének felfedezettje. 1916-ban jelent meg *Viszontlátásra, drága* című kisregénye. *Kakuk Marciról* szóló regényciklusát húsz évig írta. A *Misi Mókus kalandjai* című meseregény is az ő nevéhez fűződik.
14. 100 éve Szombathelyen született a nemcsak a gyermekverseiről ismert költő. Sokhangú életmű az övé. A zenei formák (szvit, szimfónia, szonatina, spirituálé, valcer, bolero stb.) nyelvi formákban való átültetési kísérleteihez vezette. 1939-ben doktorált, rendhagyó disszertációja – *A vers születése* – az alkotás lélektanát vizsgáló önvallomás.
15. 100 éve született az a színésznő, aki kiváló (főleg munkás- és öregasszonyok) alakításaiért Kossuth-díjat is kapott. A magyar Rádió Szabó családjában haláláig dolgozott. Nagyszerű szervezőként kezdeményezte a Bajor Gizi Színészmúzeum, a Jászai Mari és Ödly Árpád Színészotthon létrehozását. Szobra a Nemzeti Színház előtti parkban látható. Neki írta Spiró György a *Csirkefej* című drámájának Vénasszonyát.

II. Kérdések a magyar dráma tárgyköréből

1. Hányszor találkozok Csongor a Kalmárral, a Fejedelemmel és a Tudóssal Vörösmarty drámájában?
Egyszer sem Egyszer Kétszer Háromszor
2. Ki írta az *Isten, császár, paraszt* című drámát?
Gyurkó László Gyurkovics Tibor Hágy Gyula Hágy János
3. Kiről szól az *Isten, császár, paraszt* című dráma?
II. József Károly Róbert Mátyás király Zsigmond király
4. Mely elbeszélőnk és színpadi szerzőnk esett szovjet hadifogságba?
Déry Tibor Lengyel József Örkény István Sántha Ferenc
5. Kinek a színműve a *Csirkefej*?
Gyurkó László Hernádi Gyula Kornis Mihály Spiró György
6. Nincs a teremtésben vesztes, csak én. Melyik műből való az idézet?
Katona József: Bánk bán Madách: Az ember tragédiája
Milton: Elveszett paradicsom Shakespeare: Hamlet
7. Melyik állítás nem igaz Madách: *Az ember tragédiája* című művére?
Emberiségköltemény drámai költemény
könyvdráma tragikomédia
8. Melyik dráma nem a 19. században keletkezett?
Bródy Sándor: A tanítónő Csiky Gergely: A nagymama,
Kisfaludy Károly: A kérők Vörösmarty: Csongor és Tünde
9. Melyik dráma főszereplője az ideggyenge őrnagy?
A csata Szökött katona
Tóték Voronyezs,
10. Weöres Sándor melyik drámájából írt Ránki Dezső operát?
Csalóka Péter, Hold és sárkány, A holdbéli csónakos, Teomachia

11. Ki nem szereplője A holdbéli csónakosnak?
 Baracs Matyi Bolond Istók,
 Paprika Jancsi Vitéz László
12. Mikor játszódik Száraz György *A nagyszerű halál* című drámája?
 a Rákóczi-szabadságharcban A világos fegyverletétel után,
 az államalapításkor Buda felszabadításakor
13. Mely drámaírónk nem 1989-ben hunyt el?
 Madách Imre Márai Sándor
 Ratkó József Weöres Sándor
14. Ki készítette az első magyar drámaelméleti kézikönyvet *A dráma és válfajai* címmel 1874-ben?
 Bornemisza Péter? Heltai Jenő
 Szigligeti Ede Vörösmarty Mihály
15. Karinthy Ferenc egyfelvonásosai közül melyik nem kétszereplős darab?
 Bösendorfer Duna-kanyar
 Gőz Víz
16. Melyik drámaírónk véleménye szerint „A groteszk egy valószínűtlenség valószínűsítése”?
 Gyurkovics Tibor Kornis Mihály
 Örkény István Spiró György
17. Melyik drámaírónk készített Cseh Tamásnak dalszövegeket?
 Bereményi Géza Fábri Péter
 Geszti Péter Vámos Miklós
18. Ki volt a sztregovai remete?
 Katona József Madách Imre
 Müller Péter Szabó Magda
19. Ki készített metszetsorozatot *Az ember tragédiájához*?
 Derkovits Gyula Dürer
 Holbein Zichy Mihály
20. Melyik drámaírónk halálát okozta egy lezuhanó korhadt faág?
 Csokonai Vitéz Mihály Ödön von Horváth
 Márai Sándor Örkény István
21. Hol működik a Csiky Gergelyről elnevezett színház?
 Debrecen Kaposvár Pécs Szeged
22. Gárdonyi Géza regényt írt róla, Szép Ernő egyfelvonásost. Mi a mű címe?
 Ida Kávécarnok Május Patika
23. Melyik a közös helyszíne Madách *Az ember tragédiája* és Mózes című drámájának?
 Athén Egyiptom Kánaán Róma
24. Melyik írónk nem járt Amerikában?
 Csokonai Vitéz Mihály Márai Sándor
 Molnár Ferenc Tamási Áron
25. Melyik dráma alaptémája: egy hétköznapi családba betoppan a megváltó?
 Csurka István: Deficit Kertész Ákos: Sziklafal
 Örkény István: Macskajáték Szakonyi Károly: Adáshiba

Szigeti Marcell (Deja Vu): Magellán hajónaplója

AD. 1519. augusztus 10. Sevilla (1519. szeptember 20-án, kedden hajnalhasadáskor)

Én, Fernão de Magalhães, Portóban született portugál nemes, aki Leonora királyné apródja voltam, hazámból eltávozva, Manuel királyban csalódva, spanyol zászló alatt, Károly király megbízásából indulok a Fűszer-szigetekre.

Hajóm, a Trinidad öt hajóból álló flottánk vezérhajója. Velem indult útnak a Santiago Juan Serrano irányításával, a Concepción Quesada kapitánnyal, a San Antonio Cartagena vezényletével és a Victoria Luis de Mendoza keze alatt. Hajóinkon összesen 265 ember tartózkodik. Remélem, utunk sikerrel jár, korábbi kutató munkám alapján biztosra veszem, hogy a lisszaboni titkos könyvtárban megtalált dokumentumok és portolanik (parti térképek) alapján, valamint Martinus Behhaim úr kozmográfiai ismeretei és Johann Schöner úr térképei alapján megtalálom az átjárót a 40. szélességi fokon. Fájó szívvel hagyom itt kedves feleségemet, Isabella Barbosát és két csöppnyi gyermekemet, de meg kell érteniük, hogy a tudomány hívó szava minden egyéb vágyamnál erősebb.

Hajóink egyelőre csendes vizeken haladnak, Isten adjon nekünk jó szelet és jó szerencsét!

AD. 1519. november 29.

Isten segítségével elértük a brazil partokat. A legénység egészséges, készleteinket végre ismét feltölthetjük. Az emberek egy nap pihenőt kapnak, átvizsgáljuk a hajókat és indulunk az átjáróhoz.

AD. 1520. január 10-én, 40. szélességi fok
Itt kell lennie az átjárónak. Éjszakákon át tanulmányoztam a portolanikat Ruy Faleiróval, a földrajz elméleti szakértőjével, akit mint kartográfust és asztronómust tart számon a tudomány. Hajóink rendben, készleteink feltöltve, kellemes jó szélben haladtunk idáig.

AD. 1520. január 12.

Nevezetes nap ez a mai. Biztosan érzem, hogy ma sikerrel járunk majd. A legénység minden tagjának dupla rumot osztatok.

AD. 1520. január 27.

Feladom itt a keresést, megcsaltak Manuel titkos könyvtárának dokumentumai, nincs ezen a helyen egy fia átjáró sem, csak egy nyavalyás folyó. Martinus Behhaim térképe hamis!

Tovább kell mennünk, a kapitányok eddig se nagyon bíztak bennem, most pedig szinte látom a szemükben a diadalt, hogy a portugál hibázott, a portugál nem találja meg a helyes utat, a portugál cserbenhagyja Károly királyt.

Istenem, segíts, hogy meglegeljem az utat! Dél felé hajózom és átkutatok minden öblöt, minden szegletet, hogy megtaláljam a csatornát, amely átvezet a Déli tengerre. Meg kell találnom. Károly várja a busás hasznot és az egzotikus fűszereket, valamint uralkodása alá kívánja vonni a Fűszer-szigeteket, én magam pedig bizonyítani kívánom, hogy a Földön körbe lehet menni hajóval, mert gömb alakú, nem pedig banán és nem is felfordított döglött sündiszó.

Egyelőre jó szelünk van, a legénység egészséges, készleteink bőségesek.

AD. 1520. március 27., Port San Julian.

Semmi eredmény. Két hónapja kutatjuk a partot, ismerünk már minden kavicsot, fura állatok lettek jó ismerőseink, de átjáró, az nincs. A legénység nyugtalankodni kezdett, a spanyol kapitányok szinte híznak a kárörömtől.

AD. 1520. március 31., déli szélesség 49. fok
 Zárt öbölhöz értünk. Az idő egyre romlik, pihenőt kell tartanunk. Téli szállást rendezek be San Julianban.

A bor- és kenyéradagot le kell csökkentenem, hogy kitartsanak a készletek.

A legénység hangulata ettől nagyon rossz, de muszáj meghoznom ezt a döntést, mindannyiunk érdekében.

Amúgy is a böjti időszakban vagyunk!

AD. 1520. április 1.

Szomorú napra virradtunk. Az éj leple alatt az áruló és kárörvendő spanyol kapitányok lázadást szítottak a legénység körében. Nem tűrhetek ilyesmit. Aki ellenem lázad, az Isten ellen lázad. Hű tisztjeim és matrózaim segítségével levertük az elégedetlenkedőket, de nem hunyhatok szemet ezen undorító tett felett.

A főkolompósnak halál a jutalma. Le sem írom a nevét, ne emlékezzen rá az utókor. Juan de Cartagenát és egy lázító papot pedig arra ítélek, hogy a kietlen partvidéken magukra maradjanak.

AD. 1520 április 4., Húsvét vasárnapja

A történetek dacára szép ünnepünk volt, Honore atya megemlékezett a Feltámadásról, erre feltámadt a szél.

Hajóink szerencsére biztonságos, védett helyen horgonyoznak.

AD. 1520. augusztus 1., téli szállás

Hónapok óta vesztegelünk. Ideges a legénység. Indulnunk kellene, de viharos a víz, nem szeretném elveszíteni a hajókat, maradunk itt, amíg jobb idő lesz.

Felderítő utakat tettünk a környéken, hogy pótoljuk készleteinket. A vademberek furcsa növényeket fogyasztanak.

Van egy hosszú cső, amin sárga szemek vannak. Gyakran láttuk, hogy a baromfikat etetik vele, ezért magunk között a KUKORICA nevet adtuk neki.

Egy másik kerekded gumót a föld alól ásnak elő. A matrózok gyakran játszottak vele hajító versenyt, maguk között POTTY A TÓ-nak nevezik.

Részt vettünk egy esküvői szertartáson is, ahol a helyi törzsfőnök lánya, Ana, volt az ara. A menyegzőn egy különös, nagyon jóízű gyümölcsöt kínáltak, mindenféle kerestük utána a fákon, pedig az orrunk előtt volt. A nevezetes esemény miatt úgy emlegetjük, hogy ANA NÁSZ.

A zöldségeken és gyümölcsökön túl van itt még néhány furcsaság. Az itteniek egy elég undorító, kissé ürülékre emlékeztető dolgot isznak. Szinte szégyellem leírni, matrózaim KAKA Ónak csúfolják.

Gyakran láttuk, hogy a helybeliek füstöt eregetnek, a legénység fogadásokat kötött, hogy ki meri kipróbálni. Fernando Cortez nevű csintalan, minden örültre kapható matrózom volt az első. Néhány perces füstölgés után elsápadt, és kiadta magából az napi ebédjét. Nagy kacagás közepette ugratták később, a törzsfőnök beszélő madara hetekig ismételtette, amit megtanult tőlükDO HÁNY, do hány.

Érdekesek ezek a növények, bár a mi európai ízlésünknek nem túl izletesek. Amit lehet, magunkkal kell vinnünk, hogy legyen utánpótlásunk a Déli tenger átszelésekor.

AD. 1520. augusztus 12.

A mai napon a Santiago kihajózott, hogy felfedezze a környéket. Csillapodnak a viharok, talán elindulhatunk, hogy megtaláljuk az átjárást.

AD. 1520. augusztus 14.

Sajnos, elvesztettük a Santiagót. Óriási viharba kerültek, a szél a sziklafalhoz csapta őket, a hajó elsüllyedt.

Honoré atya gyászmisét mondott az elveszettek üdvéért.

AD. 1520. augusztus 18., San Julian öböl

Kiadtam az indulási parancsot. Nem várhatunk tovább. A viharok ereje kicsit csökkent, így a kihajózás mellett döntöttem. Isten legyen velünk, koronázza siker a munkánkat.

A hajó készleteit némiképp feltöltöttük, bár ennek a földnek a terményei furcsa ízűek. De legfontosabb a biztonság, az éhes ember bármivel jóllakik.

AD.1520. augusztus 20., déli szélesség 51 fok körül

Ismét pihenőt kell tartanunk, mert a víz mégsem elég nyugodt. Féltem a hajókat. Misét mondatunk és kérjük Isten segítségét, hogy csendesítse le a vizet.

300 napja vagyunk úton.

Vajon hogy van szeretett Isabellám és a gyermekek? Kétségek gyötörnek, de nem adhatom fel.

AD. 1520. október 10., téli szállás

Jó nyomon járunk! Pihenő napot rendeltem el, ünnepeltünk. A matrózok eme nevezetes napon ismét dupla adag rumot kaptak. És süteményt.

AD. 1520. október 21., déli szélesség 52. fok

Úgy érzem, megtaláltuk. Egy hatalmas fehér sziklafok tűnt fel ma. A kormányosok egyöntetűen állították, hogy ez csak egy, a norvég fjordokhoz hasonló mély bevágás, de éreztem, hogy a célnál vagyunk. És amúgy sem hagyhattam semmit ellen-

őrizetlenül. Eddig a part legapróbb részle-
 tét is átkutattam, miért hagytam volna ezt
 ki ezt az öblöt?

AD. 1520. október 22.

GYŐZELEM! Megtaláltuk az átjárót. A fe-
 hér sziklafok mögött tovább tudunk ha-
 ladni. Óvatosan hajózunk, mert az idő
 rettenetes. Kicsiny flottámat öbölről öböl-
 re kormányzom előre, és csónakok derítik
 fel előttünk az utat.

AD. 1520. október 30.

Most már mélyen a szárazföld belsejében
 hajózunk. Óvatosan, alaposan feltérké-
 pezve minden zugot. Hiszen az eddig is-
 mert térképek hibásak. Az átjáró az 52.
 szélességi fok közelében fekszik, a 40. fok
 közelében egy folyó óriási torkolata talál-
 ható. A folyót La Plata névre kereszteltük.
 Eleink a hatalmas torkolatot vélték hát az
 átjárónak, amit az is bizonyít, hogy saját
 parti térképükre és Schöner földgömbjére
 sem rajzolták be a La Plata gigászi folya-
 mát, hanem helyette – a 40. szélességi fo-
 kon – csak az átjárót.

Drága Isabellám, beírom nevem a törté-
 nelem könyvébe, dicsőséget adva gyerme-
 keim nevének is!

Az idő kutya rossz, de biztonsággal tu-
 dunk hajózni. Lassan, de biztosan. Gyak-
 ran tanácskozom a kapitányokkal, kikér-
 tem véleményüket: megforduljunk-e, vagy
 nekivágunk majd az ismeretlen víznek a
 Fűszer-szigetekig.

Most már tudjuk, hogy a térképek ros-
 szak, csak Isten segedelmében bízhatunk.

AD. 1520 november 20.

Érzem, hogy megtaláltuk.

Tegnap furcsán nyugodott le a nap, ez a
 nyílt tenger közelségét jelzi számomra, de
 persze biztosat nem tudunk.

A San Antonio felderítésre indult a köd-

ben. Remélem, ez az utolsó menet, innentől
 együtt hajózhatunk majd a nyílt vízen. Az
 idő nem kedvez számunkra, de haladunk.

AD. 1520. november 25.

A San Antonio nem tért vissza. Aggodalmas-
 kodva figyeltük a jeleket, de sehonnán sem
 sodort felénk hajódarabokat a hullámozás.

Épp látcsövemmel vizsgáltam a horizon-
 tot, amikor egy matrózom kért meghall-
 gatást. Elmondta, hogy kihallgatta a San
 Antonio tisztjeinek egy beszélgetését,
 amikor is arról diskuráltak, hogy bölcsebb
 lenne visszafordulni, amíg élnek és nem
 kockáztatni a mesebeli átjáró miatt.

Tehát legnagyobb hajóm visszafordult,
 gyáván hazafut Károly királyhoz.

Nagy veszteség ez a legénység számára, hi-
 szen az a hajó vitte a legnagyobb érlelmi-
 szerkészletet. Csökkentenem kell az adago-
 kat, hogy kitartson az élelem a szigetekig.

AD. 1520. november 27.

Ünnepnap ez a mai, vége a sziklák közöt-
 ti kínlódásnak. Felderítő csónakunk két
 napja megtalálta az utolsó átjárást, így ha-
 jóink már a nyílt víz előtti öbölben horgo-
 nyoznak. iosztattam a dupla rumadagot,
 hadd vigadjanak a legények.

AD. 1520. november 28.

Hajnalba kiadtam a parancsot az indu-
 lásra, felszedtük a horgonyt és kifutottunk
 a sosem járt új tengerre.

Sajnálhatod, Leonora királyném, hogy ha-
 jóink nem Torre de Belémet látták utolsó-
 ként az Óvilágból.

A viharoknak vége szakadt, olyan csendes
 a víz, mint egy pocsolyában.

Én, Fernão de Magalhães, Portóban szü-
 letett portugál nemes, aki Isten segedel-
 mével megtaláltam az átjárót a Fűszer-szi-
 getekre, ezt a vizet Mare Pacificum névre
 kereszteltem.

„Sárkányeregetés”

Előkészület a Himnusz nevű nagy sárkányhoz a 12.-es tagozatos művészet csoportban

Alap: sárkány, vagyis deltoid forma

Feladat:

- 1. sor: egy (megadott) fogalom (főnév)
- 2. sor: két tulajdonság (melléknév)
- 3. sor: három cselekvés (ige)
- 4. sor: négy szó: személyes érzések
- 5. sor: az első sor szinonimája

A megadott fogalmak: Keserűség, Elnyomás, Büntudat, Önsajnálát

A sárkányok:

1. keserűség lélekölő – felemésztő kínoz – szorít – meggyötör kéklő – magányba – taszító – siralom sírhalom	4. önsajnálát borongós – melankolikus sír – töpreng – kérdez szenvedés – menekülés – keserűség – felemészt depresszió
2. keserűség mérgező – gyilkos kínos – mardos – facsar elüldöz – édest, – jót, – kellemest Unicum	5. elnyomás erőszakos – önző eltipor – uralkodik – megvet akit – elnyomnak – sokat – szenved felülkerekedik
3. önsajnálát mély – befeléforduló gyilkol – görcsöl – vár fáj – hasít – gyöttrő – hiábaló depresszió	7. elnyomás rab – szenvedő lázad – küzd – torol van: – kushad – nincs: – örvöng terror
6. elnyomás keserű – korlátozott lenéz – elítél – kihasznál szomorúság – büntudat – fájdalom – kétségbeesés alárendeltség	

A következő két írás az Író-Olvásó Önképzőkörben született.

A levél

Bevezettek egy szobába. Ijedten néztem körbe. Nem értettem, miért vagyok itt, mit akarnak tőlem ezek az emberek, akikről nem tudom, hogy kik. A kis szoba okkersárga falai még nyomasztóbbá tették az ablak nélküli helyiséget. A sarokban kis műanyag asztal állt, rajta egy régi lámpával, előtte szintén műanyag székkal. Ezen kívül csak egy kemény ágy volt a szobában. Még fel sem eszméltem, amikor hirtelen becsukták mögöttem az ajtót. Megijedtem, teljes erőmből üvöltöttem, és az ajtót ütöttem, ahogy csak bírtam. Hamar elfáradtam, berekedtem, de még mindig nem sikerült megnyugodnom. Térdre rogytam, és sírva, nyöszörögve kaparásztam a börtönömmé lett szoba ajtaját. Ki kell jutnom innen, gondoltam.

Napokkal később rájöttem, hogy a szökésem teljességgel lehetetlen. Nem bánthatnak, adnak enni naponta háromszor, az ételhez tüntetően sosem nyúlok. Meg is látogatnak minden nap. De ezeket az embereket nem ismerem, és még mindig nem tudom, mit akarnak tőlem. Egyfolytában azt hajtogatják, ők segítenek nekem, hogy meggyógyuljak, és hogy ez a nagy elővigyázatosság csak az én érdekemet szolgálja, és hogy egyszer el fognak innen engedni, ha jobban leszek. De ezt nem értem, hiszen én már most jól vagyok. Nekem nincs semmiféle problémám. De valahányszor megpróbálom meggyőzni erről őket, csak leintenek, és úgy kezelnek, mint egy tudatlan csecsemőt. Ami azért felháborító, mert nem értem, teljesen ismeretlen emberek miért tudnák jobban, mint én, hogy milyen vagyok, hogy érzem magam. Tudtam, hogy ez így nem

lesz jó, hogy valahogy beszélnem kelle-ne a külvilággal, mert ezek az emberek el akarnak zárni mindenkitől, és a mélyen szántó őszinte beszélgetések is arra szolgálnak, hogy elfelejtsem a múltamat, azt, hogy ki vagyok. Hetek kemény munkája után sikerült kiharcolnom, hogy adjanak papírt és tollat. Mikor ezeket megszereztem, leültem a barátságatlan asztalhoz, és írni kezdtem. Írtam a szüleimnek, a bátyámnak és a legjobb barátomnak. Leírtam, hogy mennyire kétségbe vagyok esve, hogy mennyi mindent nem értek, és szemrehányóan tettem fel a kérdést, hogy miért nincsenek velem, miért nem tudják, hogy hol vagyok, és miért nem indultak keresésemre. Megkértem őket, hogy mentsenek ki innen, amilyen gyorsan csak lehet, hiszen ők ismernek a legjobban, és ha más nem, ők tudják, amit én is: hogy teljesen normális vagyok. Napokba telt, mire sikerült rendesen megfogalmaznom a levelet, majd beletettem egy borítékba, amit sokadik kérésre adtak nekem, lezártam, és megkértem az egyik ismeretlen férfit – akit elvileg azért állítottak a szobám elé, hogy „vigyázzon” rám –, hogy adja fel a postán. Elmagyaráztam neki, nagyon fontos, hogy a családom és a barátaim megkapják és elolvassák. A férfi rám nézett. Nagy, zöld szemekben szájalom és sajnálat tükröződött. Majd megnyugtató, kedves hangon annyit mondott: „elküldöm, ne aggódj”. Megkönnyebbülve mentem vissza a szobába, és vártam, hogy mi lesz. Hetek, sőt hónapok teltek el, de nem kaptam a levelemre választ, pedig minden nap megkérdeztem, hogy nem jött-e nekem valami. Ezért úgy döntöttem, megint írok. Most már hetente írok a családomnak, egyre kétségbeesettebben,

és megpróbálom elérni őket, megkérdezni tőlük, hogy mégis hol vannak, és miért nem válaszolnak. Minden héten odaadom a nagy, zöld szemű férfinak, aki az ajtó előtt szokott ácsorogni, és mindig biztosít róla, hogy eljuttatják a levelet a családomnak. De tudom, hogy itt valami nincs rendben. Nem tudok megbízni ezekben az emberekben. Miért nem küldik el a leveleket? Vagy ha elküldték, miért nem kapok rá választ? Azt hiszem, kezdek megbolondulni.

A zöld szemű férfi azóta is minden héten átveszi a leveleimet, és szomorúan leteszi egy nagy kupac tetejére, ahol az összes korábbi mind ott van.

Károlyi Bori, MáGia

Hiány

Hirtelen egy mentőautó kétségbeesett szirénája hangzott fel a távolban. Ugyanabban a pillanatban egy kismadár repült fel a mellettem levő padról. Úgy menekült, mintha életét féltené, szemeiben pánik égett. Remegő szárnyai utat tévesztettek, s nekirepült a szemben álló szemetes-kukának, majd félholtan omlott le a földre. Szánalom fogott el iránta, s talán hallottam is jajveszékését, ahogy könyörög parányi életéért. Tudtam, segítenem kéne. De a következő pillanatban a pánik kihunyt szeméből, szárnyai felhagytak a remegéssel. Már nem is létezett.

Egy játszótéren álltam. Mintha néhány kisgyerek hintázott volna mellettem. Talán én is arra vártam, hogy sorra kerüljek, s valami gyermeteg izgalom fogott el gondolatra. Csak lengedezni ide-oda, miközben anyukám újra és újra meglök hátulról. Ő is mindjárt jön, hogy mögém álljon, jönnie kéne... Idegesség fogott el. Miért nem jön?

A nap tüzesen sütött. Az egész játszótéret s a mellette levő kis utcákat beragyogta aranyos sugaraival. De gúnyosan mosolygott le rám, mintha nevetett volna elhagyatottságomon. Mintha élvezte volna.

Kisétáltam a kis utcára, hátha ott vár rám az anyukám. Minden egyes embert jól megszemlélttem, hátha ő az, de csak csupa idegent láttam, akik mind menekültek a vakító nap elől, s azt kívántam, bár csak velük tarthatnék. Már tudtam, hogy átverés az egész. Nem fog eljönni.

A legközelebb hozzám egy cigányasszony kéregetett a járdaszélen. Ugyanaz a mondat hagyta el ajkait újra és újra, üveges tekintete áthatóan előre bámult. Nem mutatott érzelmet, talán nem is tudott. De pár

forintért panasz nélkül odaadta volna az előtte álló babakocsit is. Őt is széthasította már a napsugár.

Mögötte egy utcaseprő söprögetett. Szája mosolyra hajlott, de gondolatai már teljesen máshol jártak. Talán egy kuplerájban, talán csak sarki sörözőben. Már számolgatta is, hány utcalányt fog megdugni, hány felest kell meginnia ahhoz, hogy emberségét pár órára elveszíthesse.

Egy vézna kamasz lehajtott fejjel botorkált. Megint megalázták, ismét bezárták a szekrénybe, ó a ribancok. Tenni kéne már végre valamit, de nem mert. Sírni akart, de nem lehetett. Az akatáskás úremlert megcsalta a felesége, a szembejövő tanárnőt pedig épp most rúgták ki. Az utca végén egy anorexiás kislány botladozott, arcán reménytelenség tükröződött. Minden lépte hibaváló. Még mindig nem vette észre senki.

Kegyetlen világ, átkozott nap. Hiú minden remény, történhetne végre már valami. Unalmas ez a nappal, álszent ez a fény. Ez a képzelt világ műanyag bábukat formál belőlünk, majd burokbá zár, s csak átkozottul mosolyog ránk. Hát nem érti, hogy fáj? Nem látja?

Csak jönne már az éjszaka...

Homályosan láttam a kis utcát. A mentőautó hangja ismét felsikoltott, de már nem olyan sípolóan, csak tompán, halk nyöszörgése megnyugtatóan hatott, mintha még messzebből jönne, mint az imént. Valami nyugodt elégedettség vett erőt rajtam. Lehunytam a szemem, s már tudtam is, mit fogok látni. A cigányasszony és kislány között most édesanyám közeledett felém. Szemében boldog csillogás, karjait kitérte felém. Mikor hozzám ért, megölelt, majd megragadta a kezem, s együtt elindultunk a játszótér felé. Gyermetemg izga-

lom fogott el. Feltett a hintára, s csak lengedeztem, amíg anyám újra és újra meglökött hátulról.

Hirtelen minden megváltozott.

A cigányasszony nevetve elgurította tulajdon gyermekét az utcán, az utcaseprő seprűjét otthagya már elködösült világában élvezett el a közeli kuplerájban, a kamasz fiú keservesen zokogott a falat csapkodva. Az akatáskás férfi élvezettel verte nejét, a tanárnő pedig főnöke arcába köpött. Az anorexiás kislány eszméletlenül zuhant össze.

Felnéztem a napra, a napra, ami még mindig tüzesen sütött. A napra, ami mindig ugyanolyan volt, amit mindig gyűlöltem. Pedig milyen ártalmatlan is, hiszen csak mosolyog. Kedvesen, ráadásul pont énrám. Már nem menekültem előle, már nem is akartam. Felhőtlen boldogság töltött el.

Ránevettem a napra. Éreztem, hogy legyőztem. Éreztem, hogy fáj.

A játszótéren egy középkorú férfi terült el. Felkelni már nem tudott volna, túl sok vért veszített. Teste rángatózott, kezével ide-oda csapkodott. Szemei valahova a végtelenbe bámultak, szája réveteg mosolyra hajlott. A közelben játszó gyerekek már rég elmenekültek a közeléből, csak néhány aggódó anyuka állt körülötte, szánalommal nézve a haldoklót, de egyikük sem mozdult érte, nem volt mit tenniük. Azt hitték, valami hajléktalan vetett véget életének.

Vége a mentőautó is befordult, leparkolt, majd négy mentős ugrott ki az ajtaján. Odarohantak s sietve felpakolták a vérben úszó testet, melyből a lélek már vándorolt kifelé.

Kelen Zsófi (CarpediM)

Borbély Anna (Maszk) oldalai

A Tükör

Vékony füstcsík kanyargott a pályaudvar oszlopaik kerülgetve, a cigarettának már csak a rosszul elnyomott maradéka égett. A jegyemet már megvettem, egyedül álltam a pénztárnál a vonatot várva. Fázósan összehúztam magam a novemberi hideg szélben, bár csak a kezem hűlt le, így zsebre tenni is elég lett volna. Magányos türelempróbámat egy őszbe hajló férfi zavarta meg a pusztta jelenlétével. Bár a haja ősz volt, az arcát nem mondtam volna öregnek, kortalannak tűnt. Semmi jellegzetes vonást nem láttam rajta, bárki arca lehetett volna, sűrű szem és kreol bőr. Sokszor mosott, színtelen öltönye fölött halványkék nyakkendőt viselt, mely valahogy nem illett az egész megjelenéséhez. Ránéztem, tekintetembe fúrtam volna az enyémet, de lehetetlennek tűnt. Ő a szemembe nézett, de én mindig elvitettem az övét. Mintha ott sem lett volna.

Filmkritikusként az emberekben ránézésre látok körvonalazódni valamiféle jellemet, vagy legalább néhány jellemvonást. Ahogy őt néztem, tudtam, hogy az arckifejezése, a mimikája és minden apró mozdulata az enyém. Tudtam, hogy amit látok, szinte én magam vagyok, ami pedig valójában előttem áll, egy párástükör. Látni véltem magamat, középen pedig az úrt. Bár mindig éreztem, hogy a bennem lévő úr velem együtt keletkezett, mégis szüntelenül hinni akartam önmagamban, hogy létezik egy én, mint egy kagyló óvott igazgyöngye. Általában a gyermek képzelgések helyett az objektív tények szemlélésére törekedtem – egy vastag falat igyekeztem felhúzni magam köré. Ezt a falat zúzta porrá a Tükör, az egyetlen védelmemet a rideg valóság elől. Elvett tőlem mindent, egyetlen pillanat alatt.

Én vagyok Tükör, egy torz tükör, melynek a másik oldalán tulajdonképpen semmi sincs.

Én vagyok a Tükör, valami, ami meg van elégedve anélkül is, hogy létezne.

Én vagyok a Tükör, az egyetlen, ami látta, ahogy a fagyos levegőben eddig ütemesen szálló párafelhők utolsója elhal, a szuszogás abbamarad.

Én vagyok a Tükör, az egyetlen, ami hallotta, ahogy az előtte álló ember szíve lassan, de biztosan lassul, s végül egy utolsó dobban.

Megint átéltem, megint megtapasztaltam, most sem érezhettem át.

Fiúk

Hősnőnk éppen az ősszel lehulló faleveleket rugdalta, melyeket a világ nagy poétái ezerszínűnek írnak le, de most mégis csak álmosan, barnán röpködtek a bakancsos lábak nyomán. Hátán öntapadós cetlik serege, mindegyiken a neve állt fiatalos macskakaparással: *Cinege*. Ez nyilván nem az igazi neve volt, csak afféle ráragadt becenév, de őt ez nem zavarta egyáltalán; a hátára is csak azért ragasztották, mert valójában névnapja volt.

Valahol, Cinegétől kerületekkel arébb valaki az ablakban ücsörgött. A kis szobának nem volt nagy ablaka, éppen csak akkora, hogy ücsörögni lehetett benne, de mégiscsak az övé volt; azé a kislányé, aki most csak csendben, melázva ücsörgött az ab-

lakpárkányon, mutatóujjával a falba vésett feliratot cirógatva: A + Zsófi. A felirat régi volt, a szép emlékek már homályosak, de az utolsó szó még lüktetett Zsófiiban, ami kettejük titka maradt.

Cinegeéknél már jól ismerték a három, hosszú csengetést, így rögtön tudták, hogy a legkisebb ért haza. A lánynak két bátyja volt, az egyik három, a másik két évvel volt idősebb nála. Régebben még együtt jöttek haza délutánonként, de most egyedül Cinege járt alsóba, a többiek már a hetediket vagy a nyolcadikat végezték.

Zsófi nem szerette az iskolát, meg úgy általában véve semmit, csak azt az egy ablakpárkányt. Semmit sem szeretett, amióta Apa már nem volt velük. Apa véste Zsófi nevét a párkányba néhány héttel azelőtt, hogy elment valahova. Valahova, olyan messzire, hogy azóta sem jött még látogatóba sem.

Cinege a bátyjait szerette a legjobban a világon, már kicsi kora óta őket utánozta mindenben, szinte példaképei voltak. Úgy általában véve vagány volt: a ruhái nagy részét a bátyjaitól örökölte, hosszú haját sokszor kapucni alá rejtette. A fiúkra mindig barátként gondolt, vagy csak egyszerűen nem tartotta fontosnak, hogy valaki fiú-e vagy lány. Most is csak az volt a legnagyobb gondja, hogy valamelyikük viccből már megint műanyag villával tért neki.

Zsófi anyukája szép volt, kedves, és mindig csilingelő hangon duruzsolt, még akkor is, ha mérges volt. A kislány rá akart hasonlítani, ezért lett is ennyire lányos: alig hordott mást blúzokon és szoknyákon kívül, hajába mindig szalagokat kötött a hosszú fonatok elejére és végére is. Mivel Anyával egészen régóta kettes-

ben éltek, a fiúkat sosem látta elég jónak – herceget akart, fehér lóval, de legalábbis kék szemekkel.

– Na, te kis cinege! Mi jót csináltatok ma? – Cinege anyukájának rekedtes, mély hangja volt, de mégis melegség áradt belőle. Sosem volt igazán mérges, de ha akart, akkor nagyon rá tudott ijeszteni akár a legmegfontoltabb felnőttekre is.

– Volt festékünk! – és már mutatta is: mindkét kis kezecske egészen könyéig volt piros, meg egy kicsit a teli szájjal vigyorgó arccsca ott, ahol a szemét dörzsöli egy álmos kisgyerek.

Mamából kiszakadt egy jóízű kacaj, és fürdeni küldte a kis piros madárkáját.

– Zsófim, mesélj, mit csináltatok?

– Én semmit! Csak a fiúk festettek össze mindent ronda pirosra!

Igen, ez igaz volt. A fiúk, akik mindent tönkretesznek. Zsófi szomorú volt, és csak várt. Várt egy napra, amikor majd Apa hazajön, és abba a kedves, dohányszagú pusziban benne lesz egy nagy bocsánatkérés meg egy kis bizonyíték, hogy a fiúknak is van kedves oldaluk, amit néha meg is mutatnak.

„A slam poetry egy modern költészeti stílus, amely nem attól válik egyedivé, hogy keretek közé szorítják, hanem a többi irányzattól való eltérései mutatják meg igazi arcát. Leginkább azzal lehetne körülírni, hogy mi nem a slam poetry: nem freestyle, mert a szövegeket előre megírják, nem rap, mert nem a rímek száma a lényeg, hanem az egység, a szövegek mögötti tartalom. Nincs alatta zene, hiszen nem is szükséges a kötött ütemes lüktetés. Az egyes versek előre megtervezettek, begyakoroltak, az utca nyelvén szólnak a tömegekhez, aktuális témákról, hétköznapi emberektől, hétköznapi embereknél.”

A börtönévek és azok után

Bekerülsz a börtönbe egy gyilkosság miatt!
 Bevarrnak harminc évre a hülyeséged miatt!
 A börtönévek alatt rászoksz a börtön rutinra:
 A reggeli sovány,
 A munka silány,
 Örülsz, ha az ebédedben kukacot nem találsz.
 Megint estig a silány munka.
 Aztán néha összevernek a nehézfiúk,
 mert te más vagy!
 Ezután két hétre
 a börtönkórházba vesznek,
 aztán ha értesz a könyveléshez,
 a smaszerek engedelkenyek lesznek!
 Ezután még egy kis plusz munka!
 A könyvelésért sört lehet szerezni a „haveroknak”!
 A börtönévek alatt
 dül a fekete piac.
 Mindenki bartelezik,
 ahogy tud, különben „elveszik”!
 Ez cigit cserél piára,
 az meg a piát váltja kártyára.
 Ez csak úgy lehetséges
 a börtönévek alatt,
 hogy van egy beszerző,
 aki beszerzi azt, ami szükséges!
 A börtönévek szaporítják a fejedben az ősz száladat,
 mikor kijössz rájössz,
 hogy a börtönévek ellopták a fiatalságodat!
 Miután leélted a börtönéveket,
 rájössz, hogy a rehab nem hozza vissza
 a börtön előtti életed!
 A családod elfelejt a börtönévek alatt
 S nincs senkid,
 aki a nagy világban utat mutat!

A börtönévek után beutalnak egy boltba,
de te rájössz, hogy mindig a börtönszakásainak rabja
maradtál!
Még a börtönévek után is él benned a kényszer,
hogy a pisiléshez is a főnök engedélyét kérjed ezerszer!
Pedig a főnök állítja, hogy nem kell tőle
engedélyt kérni a pisiléshez ezerszer!
Rájössz előbb-utóbb, hogy a világ
mennyit változott a börtönévek alatt
És rájössz, hogy neked semmi keresnivalód
nincsen az élet fája alatt.
A végémm a börtönévek után rájössz,
hogy kár volt gyilkossá lenni,
mert élhetél volna egy jobb világban!
Így harminc évet vesztegetted el egy rossz cellában!
S a végén egyedül maradtál!
Bevéted a neved a keresztgerendába.
Hogy itt járt XY ebben a szobában.
Aztán fölkötöd magad a keresztgerendára!

Imre Gergő (MannA)

Szeretnéd, ha a Te fotód is felkerülne a Fotófalra?

Az akció neve: Fotófal 3.0

Beküldött fényképeiddel most te is hozzájárulhatsz az iskola fölépcsőházának szépítéséhez!

Részvételi feltételek:

- 1. Papírképek (15×10 cm méretű fényképeket várunk. Nem színes nyomtatóval kinyomtatott képekre gondolunk, hanem valamelyik fotóstúdió által előhívott fényképet hozz be a stúdióba.)
- 2. Elektronikus formátum (Minimum 1800×1200 pixel felbontású képeket várunk fájl formában (jpg.) a megadott e-mail címre: e-mail cím: fotofal3.0{kukac}gmail.com. A küldéskor írd bele a levélbe a neved és hogy melyik osztályba jársz. Egy jelentkezőtől maximum 5 képet fogadunk el!
- Határidő: 2013. november 8., 15.00 óra

Egy kis történelem:

2006-ban az ötletgazda (Pálos Péter) javaslatára képgyűjtési kampányba kezdtünk, és a beérkezett kb. 1500 kép közül választottuk ki a fölépcsőház falára kikerült fotókat. Két évvel később az akció (új szervezőkkel) ismét erőre kapott, melynek köszönhetően a lépcsőfordulótól felfelé is kerülhettek ki fényképek a falra.

Irodalmi Nobel-díj 2013

Alice Munro

Október 10-én csütörtökön délután egy órakor a Svéd Akadémia bejelentette Stockholmban, hogy a 2013-as irodalmi Nobel díjat Alice Munro kanadai író nő kapja. A döntés nem számít komoly meglepetésnek, hiszen Alice Munro egyértelműen a kortárs próza egyik legnagyobb alakja. Sőt nemcsak a kortárs prózáé, hanem ő a novella királynője.

A hivatalos indoklásban is ez szerepel: „a kortárs novella mestere”. Ami talán épp azért különösen jóleső hír, mert novellistát eddig sohasem díjaztak. Általában regényíróra, költőre, esetleg drámaszerzőre esik a választás, de kifejezetten novellákat alkotó szerző nincs az irodalmi Nobel-díj történetében. Az író nőnek mindössze egyetlen regénye látott napvilágot *Asszonyok, lányok élete* címmel, az összes többi kötete novellákat tartalmaz.

„Alice Ann Munro (leánykori nevén Alice Laidlaw) 1931-ben született az Ontario tartományban lévő Winghamben, Kanadában. Már tinédzserkorában eldöntötte, író nő lesz. Első novellája egyetemista korában jelent meg 1950-ben. A szárnyait bontogató író nő két év után otthagya az egyetemet, és hozzáment James Munróhoz, akivel Vancouverben alapítottak családot. Három lányuk született. Munro néhány évvel később elvált férjétől, és visszatért egykori egyetemének berkeibe, ahol zavartalan körülmények között dolgozhatott a művein.

A kanadai Csehovként emlegetett író nő első novelláskötete 1968-ban jelent meg, azóta művei tizenhárom nyelven láttak napvilágot, melyek mindenütt nagy

kritikai és közönségsikert arattak. Számos díj és elismerés birtokosa, elnyerte többek között az Egyesült Államok Országos Könyvkritikusi Körének díját és a rangos Giller Prize-t is. 2009-ben megkapta a Man Booker Nemzetközi Díjat, olyan jelölteket megelőzve, mint Ljudmila Ulickaja vagy Mario Vargas Llosa.

A magyarul *Szeret, nem szeret...* címmel megjelent kötet egyik novellájából nagy sikerű filmet készült a *Váratlan utazásból* jól ismert Sarah Polley rendezésében. A 2007-ben bemutatott *Egyre távolabb* című alkotást két Oscar-jelöléssel és a legjobb színésznőnek (Julie Christie) járó Golden Globe-díjjal jutalmazták.” (Forrás: Park Kiadó)

Néha tartunk attól, hogy a svédek olyan író t választanak, akik teljesen ismeretlenek a magyar olvasó előtt, mint például tavaly, Mo Yan esetében, ezúttal azonban szerencsések vagyunk, hiszen Alice Munro könyvei régóta hozzáférhetőek a hazai könyvpiacra, a Park Kiadó gondozásában. Vagyis ha az utóbbi években könyvesboltokban jártunk, akkor egész biztosan láthattuk az ő könyveit a világ-irodalmat bemutató polcokon. Ha pedig most mégsem találunk meg mindet, abban is biztosak lehetünk, hogy a Nobel-díj hatására újra megjelennek a korábbi kiadások.

A szerző Nobel-díja egyáltalán nem meglepetés, mert régóta esélyesnek tartották. Műveivel óriási hatást gyakorolt nemzedékére, a rövidpróza hagyományát pedig jelentősen megújította. A drámai sűrítés, a kihagyás, az elhallgatás, az atmosz-

férateremtés mágusa. Szövegei többnyire családi kapcsolatokat ábrázolnak, azon belül a szülő-gyermek viszony, illetve a női identitás problémakörét boncolgatják.

Ekkora erővel talán még senki sem mutatta meg a családi viszonyok lélektani konfliktusait. Talán legnagyobb erénye, hogy sima hétköznapi szituációkat, vacsorákat, találkozásokat és kirándulásokat olyan szorongató fényben képes láttatni, hogy az már szinte a pszicho-thriller műfaját súrolja. Aki ismeri, most kedvet kaphat ahhoz, hogy megint kézbe vegye és újraolvassa, aki eddig nem hallott róla, arra tudjuk buzdítani: minél előbb ismerkedjen meg Alice Munro írásaival.

Olvasóbarát, élvezetes szövegek, amelyek viszonylag könnyed nyelvezete mögött mégis a lélek legmélyebb rétegei tárnak fel.

Novics János, PORT.hu

Eddig megjelent kötetei:

- Lives of Girls and Women (1973), magyarul: Asszonyok, lányok élete (2007)
- Dance of the Happy Shades (1974)
- Something I've Been Meaning to Tell You: Thirteen Stories (1974)
- Who Do You Think You Are?: Stories (1978)
- The Moons of Jupiter: Stories (1983)
- The Progress of Love (1986)
- Friend of My Youth (1990)
- A Wilderness Station (1994)
- Open Secrets (1994)
- Selected Stories (1996)
- The Love of a Good Woman (1998), magyarul: Egy jóra való nő szerelme (2008)
- Queenie: A Story (1999)
- Hateship, Friendship, Courtship, Loveship, Marriage (2001), magyarul: Szeret, nem szeret - Kilenc történet (2006)
- Runaway (2005) magyarul: Csend, vétkek, szenvedély (2007)
- Carried Away (2006)
- The View from Castle Rock (2006)
- Too Much Happiness (2009), magyarul: Mennyi boldogság! (2011)

Tartalom

Iskolatanács-émlékeztető.	2
Nádasdi Zsuzsa a Tehetségpontról.	6
Nagy Marianna és Borbáth Kati felel.	7
A József Attila-szobor avatásáról	8
Nádasdi Zsuzsa zánkai élményei	10
Rob Törökországban	12
Lukács Laura negyvenhárom napja	13
Budapest természettudományos szemmel	14
Erdei Erika sétál	16
Irodalmi háziverseny	17
Szigeti Marcell hajózik.	22
12.-es sárkányeregetés	26
Károlyi Bori levele	27
Kelen Zsófi hiánya	28
Borbély Panni oldalai.	30
Imre Gergő börtönvíziója	32
Fotófal	33
Munro, a Nobel-díjas	34

Papírgyűjtés

A Politechnikum újrahasznosítási akciót hirdet. Gyűjtsd a papírhulladékot, újságot, szórólapot, feleslegessé vált tankönyvet és a PET palackokat, majd november 6. és 8. között add le az iskolában kijelölt helyen.

A legtöbbet gyűjtő tanulók és a legtöbbet gyűjtő osztály sorolópontot is kap.

Átvétel: az iskola udvarán november 6-án (13:30-17:00), november 7-én (7:00-8:15 és 13:30-17:00) és november 8-án (7:00-8:15). Telefonos egyeztetés esetén napközben is szeretettel várjuk a lelkes szülőket.

A fanama[kukac]poli.hu-n érdeklődhetsz, ha kérdésed van.

Sok sikert a gyűjtéshez!

Lukács Laura filmes sikere

A Bécsben megrendezett „this human world” elnevezésű emberi jogi filmfesztivál “Emberi Jogi Rövidfilmverseny Diákoknak” című pályázatán iskolánk tanulója, Lukács Laura (MannA) a *Bring me home* című filmjével 3. helyezést ért el. Gratulálunk neki!

KÖSZÖNET AZ OKTÓBERI FAH RÉSZTVEVŐINEK A FOTÓKÉRT.

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu, helyi hálózat: P:\poligraf

Készül az A-Z Buda CopyCAT Kft sokszorosító műhelyében